

APLIKACE STUDIJNÍHO PŘEDMĚTU EKONOMIE SPORTU V RÁMCI EKONOMICKÉ KINANTROPOLOGIE

Vladimír Hobza

Fakulta tělesné kultury, Univerzita Palackého, Olomouc, Česká republika

Předloženo v dubnu 2014

VÝCHODISKA: Předmět „Sports Economics“ a „Sportökonomie“ neboli „Ekonomie sportu“ je více než patnáct let součástí trsu ekonomických předmětů na sportovně orientovaných univerzitách a vysokých školách vyspělých zemí EU, zabývajících se interdisciplinární souvislostí hospodářství, ekonomie a sportovních věd. Na českých vysokých školách je tento předmět v různých specifických podobách přednášen jen na vybraných fakultách VŠE Praha, UK Praha, MU Brno a UP v Olomouci.

CÍLE: Cílem příspěvku je představit nový předmět, jeho koncepci, zaměření a náplň. Vedlejším cílem je upozornit na faktické důvody jeho vzniku, jako bezprostřední reakce na mnohé nevyřešené otázky a problémy plynoucí z interdisciplinárního vztahu kinantropologie (v užším slova smyslu „pohybu“) a ekonomie a to v teoretických i praktických otázkách vyhodnocení ekonomické efektivity sportovních aktivit, grantových programů, efektivity dotačních procesů, efektivity sportovních projektů, atd.

METODIKA: Návrh předmětu „Ekonomie sportu“ metodicky navazuje na diferenciaci vědeckého oboru kinantropologie na podobory, resp. podobor „ekonomická kinantropologie“ (Hodaň, 2006). Syllabus předmětu je založen na analýze tuzemské a zahraniční literatury, analýze českého prostředí, analýze primárních a sekundárních dat ze sportovního prostředí na ose stát – kraje – municipality (města, obce) – sportovní hnutí (sportovní jednoty a kluby), včetně analýzy sportovních subjektů a sportovního podnikatelského prostředí.

VÝSLEDKY: Zpracovaný syllabus předmětu je směřován do těchto stěžejních oblastí: mikroekonomické aspekty sportu, makroekonomické aspekty sportu, veřejná ekonomie ve sportu, interdisciplinární model produkční funkce sportovních aktivit, velké sportovní akce a grantová problematika. Takto kon-

cipované oblasti postupně teoreticky řeší mikro a makroekonomickou problematiku sportu, financování sportu z veřejných zdrojů, projekty a grantovou problematiku systémově a v souvislosti s obecnými ekonomickými zákonitostmi.

ZÁVĚRY: V článku jsou analyzovány důvody vzniku nového studijního předmětu s názvem „Ekonomie sportu“, jeho teoretické základy a sylabus a jeho předpokládané dopady na pedagogickou praxi, na odborné znalosti studentů a přenos praktických znalostí do manažersko-ekonomických dovedností absolventů kinantropologicky zaměřeného vysokoškolského studia.

Klíčová slova: *kinantropologické podobory, ekonomická kinantropologie, ekonomie, sport a hospodářství.*

ÚVOD

S předmětem „Sports Economics“ a „Sportköonomie“ neboli „Ekonomie sportu“ je možno se setkat na univerzitách a vysokých školách vyspělých zemí EU, zabývajících se interdisciplinární souvislostí hospodářství, ekonomie a sportovních věd (Andreff & Szymanski, 2006; Heinemann, 1995; Howard & Crompton, 2004; Weber, 1994; Felderer, Halmenstein, Kleissner, Moser, Schindler, & Treitler, 2006 a další). Předmět má již více jak patnáctiletou tradici a napomáhá vědeckému pochopení organizace, financování, managementu a řízení sportu, sportovních akcí a obecně podpory sportu v příslušných zemích. Ekonomika sportu se v současnosti přednáší na VŠE v rámci vedlejší specializace 3 TV, na FTVS UK a na MU FSpS v rámci oboru Management sportu. Tento předmět však není koncipován s komplexnějším společenskovedním zaměřením s obecně platnými specifickými ekonomickými zákonitostmi tělesné kultury.

Mnohé problémy s financováním sportu v České republice do nynějška plynou z nízké ekonomicko-legislativní gramotnosti pracovníků působících ve sportovním prostředí, neboť odborný předmět „Ekonomie sportu“ není vysokými školami (až na výjimky) akceptován a komplexnější národohospodářské, ale i ekonomické a kinantropologické souvislosti jsou díky chybějící odborné, interdisciplinárně koncipované literatuře a neexistující osvětě i výuce u kompetentních pracovníků na poměrně nízké úrovni.

I proto bylo od počátku koncepce předmětu „Ekonomie sportu“ jeho cílem porozumět celospolečenským interdisciplinárním principům a podstatě podpory tělesné kultury plynoucí z veřejných zdrojů, porozumět ekonomickému cho-

vání sportovních subjektů neziskového a ziskového charakteru, umět stanovit, koncipovat a hodnotit indikátory a vypočítat tak užitek různých grantových programů, znát rozdíly a porozumět smyslu dotací do neziskového sektoru a umět vyhodnotit důsledky sportovních externalit, tedy užitek a přínosů, které výrazně ovlivňují nejen hospodářství, ale především kvalitu lidského potenciálu.

CÍLE

Cílem příspěvku je nejen představit nový předmět, jeho koncepci, zaměření a náplň, ale především upozornit na faktické důvody vzniku tohoto předmětu, jako bezprostřední reakce na mnohé nevyřešené otázky a problémy plynoucí z interdisciplinárního vztahu kinantropologie (v užším slova smyslu „pohybu“) a ekonomie a to v praktických otázkách vyhodnocení ekonomické efektivity sportovních aktivit, grantových programů a efektivity dotačních procesů na municipální a krajské úrovni.

METODIKA

Návrh předmětu „Ekonomie sportu“ metodicky navazuje na diferenciaci vědeckého oboru kinantropologie na podobory, resp. podobor „ekonomická kinantropologie“ (Hodaň, 2006) a jeho sylabus je založen na analýze tuzemské a zahraniční literatury, analýze českého prostředí, analýze primárních a sekundárních dat ze sportovního prostředí na ose stát – kraje – municipality (města, obce) – sportovní hnutí (sportovní jednoty a kluby), včetně analýzy sportovního podnikatelského prostředí. Uvedený metodický koncept je dán posloupností těchto řešených oblastí:

- 1) Analýza sylabů manažersko-ekonomických předmětů v souvislosti s profilem studenta oboru rekreologie; doplnění aktuálních požadavků současné kinantropologické vědy na řešení naléhavých úkolů z ekonomické sportovní praxe do návrhu osnovy předmětu.
- 2) Analýza české a zahraniční literatury v oblasti ekonomie, ekonomie sportu a ekonomiky sportu. Analýza problémů státní správy a samosprávy v oblasti organizace, řízení „sportu a tělovýchovy“ s důrazem na organizaci a principy financování sportu a dotací.
- 3) Zpracování sylabu předmětu „Ekonomie sportu“ vč. distančního textu, jako průvodce kompendiálních znalostí nutných pro komplexnější zvládnutí ekonomických institucionálních souvislostí, ekonomického řízení, vyhod-

nocování a kontrolu subjektů působících ve sportovním a „tělovýchovném“ prostředí, vč. zásad tvorby a hodnocení grantových soutěží.

Metodika zpracování jednotlivých kapitol předmětu je založena na ekonomických a statistických metodách analýzy primárních dat (ze sportovních projektů krajů, municipalit a sportovních subjektů) a prostřednictvím ekonomických zákonů, zásad, pravidel a zákonitostí jsou výsledky transformovány konstruktivistickými metodami do podoby obecně platných modelových situací, typických svými vlastnostmi a charakteristikami pro sportovní prostředí.

VÝSLEDKY

V souladu s teoretickým konceptem členění kinantropologie (Hodaň, 2006), jsou podobory kinantropologie systémově zařazeny do dvou skupin:

- podobory východiskové, řešící „...pohybujícího se (v užším smyslu cvičícího) člověka“. Ty jsou spojeny s otázkami struktury a předpokladů pro vlastní realizaci pohybu člověka. Do těchto podoborů patří dle Hodaň (2006) vývojová a strukturální kinantropologie, biologická kinantropologie, pedagogická a psychologická kinantropologie;
- podobory odvozené, jejichž problematika je zasazena do oblasti společensko-vědní: filosofická kinantropologie, sociokulturní kinantropologie a ekonomická kinantropologie. Podle Hodaň (2006) ekonomická kinantropologie „...řeší problémy ekonomického prostředí, vzájemné vztahy pohybu a ekonomiky, jak z hlediska nákladů, tak z hlediska ekonomického přínosu, tvorbu konkrétních hodnot a postavení institucí, atd. To může být naplňováno odpovídajícími disciplínami jako veřejné finance ve sportu, rekreaci a službách s pohybem souvisejících, sportovní marketing, sportovní management, atd“.

Anotace předmětu

V rámci restrukturalizace oborů na Fakultě tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci a po zvážení potenciálu a potřebnosti byl předmět „Ekonomie sportu“ zařazen do nových kurikul oboru rekreologie v bakalářském studiu ve specializaci Management rekreace a sportu s platností od studijního roku 2011/2012. Předmět úzce navazuje na zpracované monografie Financování tělesné kultury jako složky občanské společnosti (Hodaň & Hobza, 2010), Základy ekonomie sportu (Hobza & Rektořík, 2006), připravenou monografii Aplikovaná ekonomie sportu (Hobza, 2014), publikace a realizační aplikované

projekty, které byly již dříve zpracovány katedrou rekreologie pro kraje a municipality v ČR (Dohnal, Hodaň, Hobza, Skoumal, Kotíková, & Šlachta, 2009; Dohnal, Hobza, Kotíková, Skoumal, Čihovský, & Vaďurová, 2007; Čáslavová, 2009 a další).

Předmět „Ekonomie sportu“ představuje vybrané základní ekonomické aspekty tělesné výchovy, sportu a pohybové rekreace z hlediska institucionálního, mikroekonomického, makroekonomického a z hlediska veřejné ekonomie a veřejných financí. Svým obsahem zahrnuje i vybrané regionální a komunální ekonomické aspekty spojené s kultivací území, které ovlivňují investiční aktivity, zaměstnanost, regionální HDP atd., které průběžně doprovází rozvoj všech tří složek tělesné kultury (Dohnal, Hobza, Kalman, Hamřík, Pavelka, & Voříšek, 2007).

Protože je však sport z kinantropologické terminologie jedním ze tří subsystémů tělesné kultury, je většina kapitol, především s ohledem na komplexnost řešení otázek sportu, zpracovávána za celý systém tělesné kultury. Takto pojatá koncepce předmětu umožňuje zcela specifický pohled na sport, nejen z hlediska výkonových a kvantitativních parametrů a ukazatelů, ale i z hlediska vztahu a provázanosti sportu s dalšími dvěma subsystémy tělesné kultury – pohybovou rekreací a tělesnou výchovou (Hodaň & Hobza, 2010).

Ekonomie sportu svým zaměřením slouží jako specializovaná studijní podpora pro studenty vysokých škol – fakult se zaměřením na hospodářskou politiku a správu, ekonomiku veřejného sektoru, tělesnou kulturu a regionální rozvoj. Je i významným pomocníkem ekonomů a manažerů, pohybujících se v oblasti sportu, tělovýchovy a cestovního ruchu ve státním, samosprávném i soukromém sektoru.

Zaměření a náplň předmětu „Ekonomie sportu“

Tělesná kultura prostřednictvím svých subsystémů – sportu, pohybové rekreace a tělesné výchovy – celosvětově ovlivňuje svými aspekty nejen individuální lidský potenciál, ale významně působí na životní styl v moderní společnosti (Hodaň, 2006, 2007). Má nesporně celospolečenské konsekvence, projevující v hospodářství přímými ekonomickými, ale i nepřímo měřitelnými a ve svých důsledcích velmi důležitými externalitními ekonomickými výstupy. Ekonomie sportu přináší svou vlastní formou interdisciplinární pohled do ekonomie tělesné kultury a řeší vybrané základní ekonomické aspekty tělesné kultury z hlediska institucionálního, mikroekonomického, makroekonomického a veřejné ekonomie (Musgrave & Musgrave, 1994; Mankiw, 2000; Stiglitz, 1997 a další), spolu s vybranými otázkami regionální, komunální politiky a podnikání. Ekonomie sportu využívá svých vlastních výrazových prostředků ve formě modelo-

vých schémat na bázi produkční funkce investice do tělesné kultury, sloužících ke komplexnímu zkoumání vlivů subsystémů tělesné kultury na člověka i okolní (hospodářské) prostředí.

Obsah (náplň) předmětu:

- 1) Začlenění sportu v kinantropologickém systému tělesné kultury. Ekonomická struktura tělesné kultury, začlenění sportu v národním hospodářství. Ekonomické vztahy mezi hospodářstvím a sportem. Segmentový model sportovního odvětví.
- 2) Institucionální a organizační začlenění sportu v České republice a EU. Klíčové oblasti institucionálního rámce. Subjekty působící ve sportu a jejich ekonomická charakteristika.
- 3) Obecné aspekty financování sportu z veřejných a soukromých zdrojů. Zdroje a způsob financování (multifinancování) sportu a jejich příjemci. Specifické faktory financování – státní, municipální a soukromé zdroje.
- 4) Mikroekonomické aspekty sportu. Poptávka a nabídka sportovních produktů a služeb. Preference a užitek. Důchodový a substituční efekt ve sportu (tělesné kultuře). Externality a produkční funkce. Mikroekonomická analýza výnosů a nákladů, bod zvratu. Mezní veličiny. Dobrovolnictví a sport z hlediska mikroekonomiky.
- 5) Makroekonomické aspekty sportu v rámci národního hospodářství. Agregátní poptávka a agregátní nabídka. Podíl sportu (tělesné kultury) na hrubém domácím produktu. Makroekonomické aspekty sportu. Sport a magický čtyřúhelník.
- 6) Modelové řešení ekonomických dopadů sportu. Obecný input-output model ve sportu. Specifikace vstupů a výstupů. Ekonomické a ekonomicko-externalitní výstupy. Multiplikační a akcelerační efekt v modelu sportu.
- 7) Vyhodnocování ekonomických přínosů sportu. Interdisciplinární model financování sportu. Vyhodnocení komplexu ekonomických a externalitních výsledků. Ekonomicky přímo měřitelné multiplikační faktory sportu. Externalitní multiplikační faktory sportu. Externality a sport.
- 8) Sport, veřejné statky a jejich charakteristika. Pozitivní a negativní externality, jejich specifika.
- 9) Veřejné výdajové programy ve „sportu a tělovýchově“ a jejich možné hodnocení. Veřejné výdajové programy uplatňované ve státní správě a samosprávě. Grantová politika ve sportu. Hodnocení hospodárnosti, efektivnosti a účinnosti výdajových programů. Metody nákladově užítkové analýzy (Ochrana, 2005, 2006). Programové financování ve sportu.

- 10) Případové studie z praxe. Financování sportu ze státního rozpočtu. Grantová a nigrantová politika podpory „sportu a tělovýchovy“ z municipálních rozpočtů. Financování sportovních a tělovýchovných klubů a jednot.

Cílová skupina

Cílovou skupinou jsou studenti studijního programu Tělesná výchova a sport na FTK UP v Olomouci, v oboru Rekreatologie v prezenční bakalářské a magisterské formě studia a studenti v distanční formě bakalářského a magisterského studia programu Trenérství a management sportu. Dále studenti FSpS MU Brno – sportovní management, studenti FTVS UK Praha – management sportu, studenti ESF MU Brno, jako rozšíření předmětu „Ekonomika sportu“ a studenti Podnikohospodářské fakulty VŠE v Praze, formou rozšíření nabídky předmětu „Ekonomika sportu“.

Cílovou skupinou jsou rovněž pracovníci specializovaných útvarů veřejné správy – na krajích a municipalitách, pracující převážně na referátech školství a tělovýchovy, při vyhodnocování ekonomických efektů sportu a hodnocení grantové politiky „sportu a tělovýchovy“, při projektování kapacit sportovní infrastruktury, či sestavování koncepcí rozvoje a také sportovní podnikatelská a profesionální sféra.

Konkrétní výstupy předmětu

Nejdůležitějším výstupem předmětu je jeho význam pro **znalosti** absolventů použitelné na odborné a věcné řešení:

- praktických problémů financování a organizace „sportu a tělovýchovy“ na krajské a municipální úrovni;
- problematiku grantové podpory, návrh její koncepce, hodnocení a kontrolu;
- financování sportovních klubů, sportovních akcí atd. ze soukromých i veřejných prostředků.

Nedílným přínosem jsou další poznatky pro společensko-vědní rozvoj kinantropologie v rámci podoboru – „ekonomická kinantropologie“ a jejich přenos do praxe na odborné pracovníky sportovního hnutí.

Absolventi tak získají potřebné **dovednosti**, které dokáží využít při vyhledávání specifických informací o sportu, při sestavování rozpočtu sportovního klubu, zpracovávání žádostí o finanční granty a vyhodnocení projektů, ve kterých je zapotřebí aplikace nákladově-užitkových metod atd.

DISKUSE

Předmět „Ekonomie sportu“ čerpá z publikace *Základy ekonomie sportu* (Hobza, Rektořík, Dohnal, & Skoumal, 2006) a svým zaměřením reviduje, rozšiřuje a prohlubuje ekonomický pohled na problematiku sportu prizmatem mikro, makro a veřejné ekonomie. „Ekonomie sportu“ (Sporteconomics, Sportoekonomie) svým zaměřením odborně vyplňuje prostor mezi ekonomikou a ekonomikou sportu. Jejím úkolem je, kromě přiměřené aplikace ekonomických principů a zákonitostí a implementace do sportovního prostředí, formulovat specifické zvláštnosti sportu a vytvořit modelové situace charakterizující typické znaky a jedinečnost produkční funkce sportovního subjektu, či sportovní aktivity, získané poznatky zevšeobecnit a návazně aplikovat. Výsledné teoretické poznatky v jednotlivých kapitolách vycházejí z rozsáhlých výzkumů, které byly realizovány na Fakultě tělesné kultury UP v Olomouci v oblasti municipálních koncepcí sportu a tělovýchovy, analýzy nákladově-užitkových funkcí pohybových aktivit a analýz grantové politiky na ose stát – kraje – municipality (sportovní hnutí).

V současnosti má „Ekonomie sportu“ jako vědní disciplína určité problémy s identitou (Novotný, 2005; Novotný, Eysseltová, Fukalová, Hobza, Kotáb, & Vltavská, 2011) plynoucí z toho, že mnozí odborníci se kloní k názoru, že ekonomie sportu je pouze aplikovaná věda, která nepřináší žádné nové poznatky do ekonomické teorie. Naštěstí však dosavadní poznatky, získané ekonomickým a kinantropologickým výzkumem tělesné kultury, velmi účinně pomáhají k jeho úspěšné expanzi a bylo vysloveno přesvědčení, že pokračující ekonomický výzkum postupně vytvoří kompaktnější integrovanou ekonomickou teorii, která se stane jádrem budoucí ekonomie sportu. I v tomto smyslu je možno chápat uvedený předmět jako příspěvek k rozvoji teoretických ekonomických poznatků o sportu. Mnohé současné problémy ve financování sportu v obecné rovině i na různých úrovních správy vyplývají z nedostatečné znalosti ekonomických souvislostí a zkresleného chápání společensko-ekonomické podstaty podpory sportu. Tento stav umožňuje pronikat politickým rozhodnutím do procesů, které lze řešit výhradně odbornou cestou. Výsledná politická realizační doporučení a rozhodnutí pak způsobují jednak značné ekonomické ztráty (z následných rozpočtových dopadů) vč. morálního hazardu, tak i návazné interdisciplinární důsledky v oblasti sportovního a hospodářského života.

ZÁVĚR

Výzkumný záměr MŠMT „Pohybová aktivita a inaktivita obyvatel České republiky v kontextu behaviorálních změn“ řešený FTK UP v Olomouci byl hlavním impulzem systematického řešení otázek ekonomické souvislosti pohybových aktivit na národní (národohospodářské), krajské a komunální úrovni s přesahem na užitkové a nákladové funkce. Jejich zvládnutí vyžadovalo speciální znalosti z makro, mikroekonomie a veřejné ekonomie vedoucí k vytvoření specifického ekonomicko-sportovního paradigmatu. Přínosem výzkumu bylo mimo jiné i vytvoření základů a posléze návazných specializovaných částí předmětu „Ekonomie sportu“ (Hobza et al., 2006; Hobza, 2014), který mimo jiné umožňuje systematictější výběr a specifikace ekonomických postupů sloužících k měření externalitních výstupů, které jsou právě pro sport a pohybové aktivity charakteristické.

Celkové zkvalitnění orientace v komplexnějších ekonomických otázkách systému tělesné kultury umožní nejen studentům UP v Olomouci účinnější, vědeckými poznatky podložené, institucionální (a manažerské) řízení sportovní infrastruktury, sportovních subjektů a podnikání v oblasti tělesné kultury v praxi.

REFERENČNÍ SEZNAM

- Andreff, W., & Szymanski, S. (2006). *Handbook on the Economics of Sport*. Cheltenham: Elgar Publishing.
- Čáslavová, E. (2009). *Management a marketing sportu* (1. vyd.). Praha: Olympia.
- Dohnal, T., Hodaň, B., Hobza, V., Skoumal, J., Kotíková, H., & Šlachta, R. (2009). *Trídimenze pojmu rekreologie (vědní disciplína, obor studia, studijní předmět)*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Dohnal, T., Hobza, V., Kalman, M., Hamřík, Z., Pavelka, J., & Voříšek, P. (2007). *Vybrané kapitoly z komunální rekreace*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Dohnal, T., Hobza, V., Kotíková, H., Skoumal, J., Čihovský, J., & Vaňurová, R. (2007). *Analýza současného stavu tělovýchovy a sportu ve Středočeském kraji*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Heinemann, K. (1995). *Einführung in die Oekonomie des Sports*. Schorndorf: Verlag Hofmann.
- Hobza, V. (in print). *Aplikovaná ekonomie sportu*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Hobza, V., Rektorík, J., Dohnal, T., & Skoumal, J. (2006). *Základy ekonomie sportu*. Praha: Ekopress.

- Hodaň, B., & Hobza, V. (2010). *Financování tělesné kultury jako složky občanské společnosti*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Hodaň, B. (2006). *Sociokulturní kinantropologie I*. Brno: Masarykova univerzita.
- Howard, D. R., & Crompton, J. L. (2004). *Financing sport* (2nd ed.). Morgantown: Fitness Information Technology.
- Felderer, B., Halmenstein, A., Kleissner, A., Moser, B., Schindler, J. & Treitler, R. (2006). *Sport und Ökonomie in EU*. Wien: SportsEconAustria.
- Mankiw, N. G. (2000). *Zásady ekonomie*. Praha: Grada Publishing.
- Musgrave, R. A., & Musgrave, P. B. (1994). *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Management Press.
- Novotný, J., Eysseltová, S., Fukalová, N., Hobza, V., Kotáb, J., & Vltavská, K. (2011). *Sport v ekonomice* (1. vyd.). Praha: Wolters Kluwer.
- Novotný, J. (2005). *Ekonomika sportu – vybrané kapitoly*. Praha: VŠE Praha.
- Novotný, J. (2000). *Ekonomika sportu*. Praha: ISV.
- Ochrana, F. (2006). *Programové financování a hodnocení veřejných výdajů*. Praha: EKO-PRESS.
- Ochrana, F. (2005). *Nákladově užítkové metody ve veřejném sektoru*. Praha: EKOPRESS.
- Slepička, P., & Slepičková, I. (2000). *Sport, stát, společnost*. Praha: UK Praha.
- Stiglitz, J. E. (1997). *Ekonomie veřejného sektoru*. Praha: Grada Publishing.
- Vašíčková, J. & Hobza, V. (2010). Evaluation of grants in sport and physical activity through programmed financing and cost utility analysis. In A. Ruetten (Ed.), *Policies and infrastructures for physical activity and sport: Good practice in Europe* (pp. 22–23). Frankfurt: Deutscher Olympischer Sport.
- Weber, W. (1994). *The economic significance of sport* [Abridged version of the final report]. Duesseldorf: Federal Institute of Sport Science and Ministry of Culture of Nord-Westphalia.

doc. Ing. Vladimír Hobza, Ph.D.
Fakulta tělesné kultury
Univerzita Palackého v Olomouci
tř. Miru 115
771 11 Olomouc
e-mail: vladimir.hobza@upol.cz

IMPLEMENTING ECONOMICS SUBJECTS WITHIN THE CONTEXT OF ECONOMIC KINANTHROPOLOGY

BACKGROUND: For more than fifteen years, courses on “Sports Economics” and “Sportökonomie” or “Economics of Sport” – which deal with the interdisciplinary contexts of economics, economics and sport sciences – have been part of a cluster of economic subjects at sport-oriented universities and colleges in EU countries. As of yet, with only a few exceptions, this subject has not appeared in the study programs of Czech universities. This subject is taught at Czech universities in various specific forms only on selected faculties – VŠE Praha, UK in Praha, MU in Brno and UP in Olomouc.

OBJECTIVES: The aim of this paper is to describe a new subject, its design, targeting and content. The secondary objective is to highlight the factual reasons for its creation as an immediate response to the many unresolved questions and problems arising from the interdisciplinary relationship between kinanthropology (in the strict sense of the word “movement”), and economics considering theoretical and practical aspects of evaluating the cost-effectiveness of sports activities, grant programs, the effectiveness of the grant process, the effectiveness of sports projects etc.

METHODS: The proposal for the course “Economics of Sport” methodically builds on the division of kinanthropology into subspecialties, specifically the subfield of “economic kinanthropology” (Hodaň, 2006). The syllabus of the course is based on an analysis of domestic and foreign literature, analysis of the Czech environment, analyzing primary and secondary data from the sports environment of the country – region – municipality (towns, villages) – sports movements (sport associations and clubs), including analysis of sports bodies and the business environment of sports.

RESULTS: The course syllabus prepared is focused on the following priority areas: micro-economic aspects of sport, macro-economic aspects of sport, public economics in sports, the interdisciplinary model of the productive aspect of sports activities, major sporting events and grant issues. This deals progressively with micro and macro-economic issues of sports, sports funding from public sources, projects and grant issues systemically and within the context of the general economic laws.

CONCLUSIONS: The article analyzes the reasons for the establishment of a new course entitled “Economics of Sport”, the theoretical foundations of the syllabus and its anticipated impact on teaching practice, students’ knowledge of the field as well as examining how it contributes to the practical knowledge

and managerial-economic skills of graduates of kinanthropologically oriented higher education.

Key words: *kinanthropology subspecialties, economic kinanthropology, sport economics.*